

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 129/2026 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att utvidga screeningen av bröstcancer från den nuvarande åldersgruppen 50–69 år till 46–74 åringar i enlighet med rekommendationer av den nationella styrgruppen för cancer-screening och EU

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 129/2026 rd undertecknat av riksdagsledamot Sari Sarkomaa /saml m.fl.:

Vilka åtgärder vidtas för att utvidga bröstcancerscreeningen för kvinnor från den nuvarande åldersgruppen 50–69-åringar till 46–74-åringar?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regeringen har stött utarbetandet av den nationella cancerstrategin 2026–2035 som publicerades 2025. Ett av målen med strategin är att säkerställa en jämlik och effektiv cancervård bland annat med hjälp av nationella vårdrekommendationer. Andra centrala mål är också att förebygga cancer och minska antalet dödsfall på grund av cancer. Cancerbördan kan minskas genom förebyggande och tidigt konstaterande genom att även beakta europeiska rekommendationer. Att upptäcka cancer i ett tidigt skede är ett centralt mål för att minska cancerbördan.

Bestämmelser om screening finns i hälso- och sjukvårdslagen och i statsrådets förordning om screening. Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska ett välfärdsområde ordna screening inom sitt område i enlighet med det nationella screeningprogrammet. Bedömningen av screeningar ska göras på ett nationellt enhetligt sätt och enhetliga principer ska användas för olika screeningar.

Den 28 januari 2025 gav social- och hälsovårdsministeriet tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården (Palko) i uppdrag att utvärdera de metoder och program som används inom screening. I februari 2025 inrättade tjänsteutbudsrådet Palko en screeningsektion som ska producera bedömningspromemorior och expertutlåtanden om screening på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet.

Den 26 september 2025 gav social- och hälsovårdsministeriet Palko i uppdrag att bedöma och utarbeta ett expertutlåtande om utvidgningen av målgruppen för bröstcancerscreening för kvinnor och möjligheten att inkludera utvidgningen av målgruppen i det riksomfattande screeningprogrammet. Det har föreslagits att målgruppen för bröstcancerscreening för kvinnor ska utvidgas från den nuvarande åldersgruppen 50–69-åringar till yngre åldersgrupper (46–48-åringar med två års mellanrum) och äldre åldersgrupper (70–74-åringar med tre års mellanrum).

Bedömningen och beredningen av motiveringspromemorian och expertutlåtandet som ska lämnas till social- och hälsovårdsministeriet pågår vid Palkos screeningsektion.

Efter att ha fått motiveringspromemorian och expertutlåtandet från Palko bereder social- och hälsovårdsministeriet ett förslag till utvidgning av åldersgrupperna för bröstcancerscreening för kvinnor. För att inleda nya riksomfattande screeningar eller utvidga de screeningar som används krävs bland annat att ekonomiska resurser reserveras för ändamålet och att resurserna allokeras till välfärdsområdena.

Helsingfors 17.4.2026

Social- och hälsovårdsminister Wille Rydman